

Full kontroll på bassen

Nevnes navnet Velodyne til en hjemmekinoentusiast, er første tanke Bass med stor B. Det andre som kommer i tankene er det innebygde romkorreksjonssystemet som vi finner i den største serien, Digital Drive. Disse subwoofere har vi testet tidligere, og entusiasmen over dette systemet, og hva det kan gjøre for integrering av subwooferen i anlegget, har vært overveldende. Nå har Velodyne puttet dette systemet inn i en egen boks kalt SMS-1. Hvilken symbiose kan vi få når vi parer den med en av markedets råeste subber, SVS PB-12 Plus/2? Følg med!

Tekst: Anders Sørensen

Da vi sist testet basskontrollsystemet i Velodynes DD serie, ble vi blendet av mulighetene systemet gir når det kommer til innstillinger og korreksjonsmuligheter. At systemet nå også er skilt ut og kommer som en egen enhet som kan benyttes mot alle typer subwoofere, bør være et gledens budskap for hjemmekinofanatikere over det ganske land. Da vi testet SVS PB12 Plus/2 karakteriserte vi denne som en amerikansk V8'er på fri eksos, så hva er vel mer naturlig enn å koble nettopp denne til SMS-1. Det blir spennende å se om "vilddyret kan temmes".

Utpakking og oppkobling

Ut fra esken henter vi hovedenheten, en sort boks med et vell av tilkoblingsmuligheter, og et display i front. I esken finner vi også fjernkontrollen, Behringer målemikrofon med stativ, 4 meter videokabel (for tilkobling til skjerm/projektor), 2 meter audiokabel (for overføring av testtoner til receiver/forforsterker), en 7 meter lang XLR mikrofonkabel, strømtilførsel og bruksanvisning.

Velodyne SMS-1 blir koblet til med RCA signalkabel mellom receiveren og subwooferen, bildesignalet sender vi til projektoren via S-video, og en stereo signalkabel for å overføre sinussvip fra SMS-1 kobles til Tape inngangen på receiveren. Fasevenderen på subwooferen settes til 0 grader, målemikrofonen plasseres i lytteposisjon, og vi er klare for lydkalibrering.

Kalibrering

Når SMS-1 er aktivert, taster man 12345 på fjernkontrollen for å starte selve kalibreringssystemet. Før vi foretar noen endringer i hovedbildet, går vi til "System Response" (se bilde 1), der vi kan følge sinussveipen direkte. Inngangsførsterkninngen på subwooferen må justeres litt for å nå et fornuftig nivå mot resten av anlegget. De første sveipene viser imidlertid at vi står overfor et formidabelt responsproblem, så her er det bare å brette opp ermene og komme i gang. Veien er kort til "System Settings" (bilde 2), og vi prøver oss frem for å finne korrekt fase. Ikke unaturlig havner den på 180 grader, det samme resultatet

vi endte opp med i den separate testen av subwooferen.

Fra menyen har vi mulighet til å endre karakteren på samtlige av de forhåndsprogrammerte profilene. I tillegg til nesten trinnløs fasejustering kan vi også snu polariteten, sette både øvre og nedre delefrekvens og brattheten på avrulling. Det er også mulighet til å plukke et frekvensområde en ønsker å booste litt. Det kan jo være en ønsker litt mer trykk rundt 30 Hertz når en ser film, mens dette absolutt ikke er ønskelig når rødvinen står på bordet, og liflige jazztoner fyller stuen. Det er mulig å lagre hele seks forskjellige innstillinger, slik at subwooferen kan kalibreres optimalt til fleste typer musikk og film. Disse seks forskjellige brukerinnstillingene har selvsagt egne direkteknapper på fjernkontrollen.

Etter å ha truffet perfekt med fase går vi tilbake til "System Respons" menyen. Det er her sinussveipen og den åtte bånd parametriske equalizeren befinner seg. Sinuskurven vi ender opp med nå gir oss stående lydølger rundt 30 til 40 Hertz, og kraftig problemer under 25 og over 80

og resultatet blir en relativt flat frekvensrespons vi bare må si oss veldig fornøyd med (bilde 3).

Lyd etter kalibrering.

Første film i DVD-spilleren etter kalibreringen er igjen War of the Worlds. Der denne filmen før kalibrering ble så fysisk at det nesten ble for mye, brer det seg nå et helt annet lydbilde. Subwooferen spiller nå på lag med høyttalerne, og det blir en helt annen dynamikk. Det som tidligere ble oppfattet som ekstrem bass i enkelte scener, er nå nydelig integrert med resten av lydeffektene. Det er

fremdeles et kraftig bass-fundament, bevares, men basstonene gjengis på en mer sivilisert og korrekt måte. Det er allikevel på musikk siden

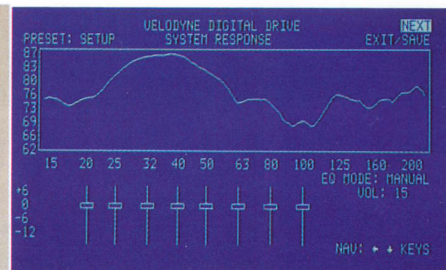
vi får det største løftet. Musikk med dyp bassgjengivelse får et helt annet liv, der bassen integreres i musikken og blir et naturlig tilskudd i nedre del av lydbildet. SVS PB12 Plus/2 druknet en del av musikken i den selvstendige testen. Tunet med SMS-1 tilfører subwooferen en ekstra dimensjon til musikken, uten å bli enerådende. SMS-1 har temmet den amerikanske V8'eren, som nå lyder som en blodtrimmet Ferrari (med V8-brøl der det trengs). Det har til nå vært min oppfatning at en subwoofer ikke tilfører noe positivt i et bra musikkoppsett, men jeg må bare kripe til korset. Når frekvensresponsen kan tunes i den grad Velodyne SMS-1 presterer, kan subwooferen være et positivt tilskudd i musikk anlegget.

Konklusjon

Velodyne SMS-1 er nok definitivt et entusiastprodukt. Men har du et kinoanlegg, eller et musikkoppsett med en eller flere subwoofere, er dette kanskje en av de beste investeringene du kan gjøre. Med full kontroll på bassområdet bør selv de vanskeligste rom kunne få en god frekvensrespons. SMS 1 har rikelig med tilkoblings- og utvidelsesmuligheter, blant annet XLR både inn- og utganger. At enheten kan softwareoppgraderes fra Velodynes hjemmesider er også et pluss.

Hertz. Problemene er i aller høyeste grad hørbare så lenge sinustonen ruller ut av anlegget. Her er det bare å bestille kiropraktortime med en gang, for subwooferen trenger tydeligvis å flyttes til en mer egnet plassering. Noe forbedring er det å hente, men vi må bare innse at det noe spesielle rommet ikke vil spille på lag med denne enorme subwooferen. Bjelkelaget er litt for mykt slik at mye av energien subwooferen pumper ut overføres til gulvet. Dette beveger seg så i takt med subwooferen, med utfasing i enkelte frekvensområder som resultat. Her kunne vi satt i gang en rekke tiltak, som å løfte subwooferen på spikes, satt den på betongheller og så videre, men vi skal teste egenskapene til SMS1, og da er jo dette et perfekt eksempel på hva vi håper det skal være mulig å rette opp i. Fra "System Respons" menyen har vi tilgang til en 8 bånd parametrisk equalizer, der det er mulig å øke med inntil 6 desibel, eller trekke ned til -12 desibel. De 8 båndene kan justeres sideveis, slik at vi treffer nøyaktig de frekvensene vi trenger å gjøre noe med. Hvor bratt avrulling en ønsker på hvert bånd kan også justeres individuelt. Dersom en ikke ønsker å jobbe med dette selv, kan systemet også gjøre det hele automatisk (automatisk kalibrering).

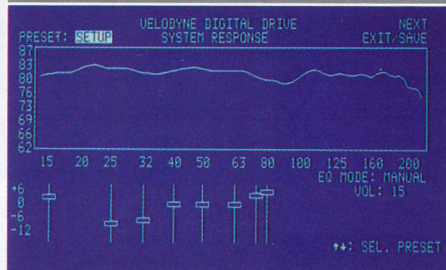
En lengre seanse med justeringer følger,

1

PARAMETER	1	2	3	4	5	6
UNLOCKED -->	SETUP	1	2	3	4	5
LOW PASS XOVER FREQ	80	80	80	80	80	80
LOW PASS XOVER SLOPE	24	24	24	24	24	24
SUBSONIC FREQUENCY	15	15	15	15	15	15
SUBSONIC SLOPE	12	12	12	12	12	12
PHASE	180	180	180	180	180	180
POLARITY	+	+	+	+	+	+
VOLUME (1-99)	15	20	15	18	15	15
CONTOUR FREQ	NA	30	35	55	25	50
CONTOUR LEVEL	NA	5.0	0.0	3.0	-2.0	0.0

2

3

SPESIFIKASJONER

- Manuell eller automatisk romkorleksjon
- Oversiktelige skjermmenyer
- 6 programmerbare moduser
- 8 bånd grafisk / parametriske equalizer
- Digital kontroll av defrekvens og kurve
- Justerbar nattmodus
- Fjernkontroll

HIGH-END